

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 11. veebruar 2022
(OR. en)

6028/22
ADD 1

LIMITE

AGRI 41
CODEX 3
FAO 6
SAN 71
VETER 8
SUSTDEV 27
CONUN 34
RELEX 144
WTO 14
FOOD 11
PHYTOSAN 6
ENV 103
CLIMA 56

I/A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Eelmise dok nr:	5405/1/22 REV 2
Teema:	Järeldused ELi panuse kohta ambitsioonika <i>codex alimentarius</i> 'e toetuseks, mis on kohandatud praegustele ja tulevastele probleemidele – Heakskiitmine

EELNÕU

Nõukogu järeldused

ELi panus ambitsioonika *codex alimentarius*'e toetuseks, mis on kohandatud praegustele ja tulevastele probleemidele

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

TULETADES MEELDE

- nõukogu 26. mai 2021. aasta järeldusi ELi prioriteetide kohta ÜRO toidusüsteemide 2021. aasta tippkohtumiseks (dok 9335/21);
- nõukogu 19. oktoobri 2020. aasta järeldusi strateegia „Talust taldrikule“ kohta (dok 12099/20);
- nõukogu 23. oktoobri 2020. aasta järeldusi „Elurikkuse kaitseks on vaja võtta kiireloomulisi meetmeid“ (dok 12210/20);
- nõukogu 17. juuni 2019. aasta järeldusi „ELi meetmed reeglitel põhineva mitmepoolsuse tugevdamiseks“ (dok 10341/19);
- nõukogu 8. juuli 2019. aasta järeldusi „Kestliku arengu eesmärkide toetamine kogu maailmas“ (dok 10997/19);
- nõukogu 25. novembri 2019. aasta järeldusi toitumisalase tegevuskava neljanda eduaruande kohta (dok 14457/19);
- nõukogu 10. detsembri 2019. aasta järeldusi „Kestlik Euroopa aastaks 2030 – senine edu ja järgmised sammud“ (dok 14835/19);

CODEX ALIMENTARIUS'E STRATEEGILINE ROLL

1. TOONITAB, et *codex alimentarius*'el kui FAO¹/WHO² ühisel toidustandardite programmil on ainulaadne ja esmatähtis roll tarbijate tervise kaitsmisel ja õiglaste tavade edendamisel toidukaubanduses ning selle keskne juhtorgan on *codex alimentarius*'e komisjon;
2. VÄLJENDAB HEAMEELT märkimisväärsete tulemuste üle, mida on saavutatud seoses *codex alimentarius*'ega, ning TUNNISTAB TÄIEL MÄÄRAL, et *codex alimentarius*'e komisjoni poolt vastu võetud konsensusel põhinevad toidustandardid on jätkuvalt olulised ja kogu maailmas asjakohased;
3. RÕHUTAB ELi³ pikaajalist ja viljakat koostööd *codex alimentarius*'e komisjoni kõigi liikmetega, mis on ELi kui ühe maailma suurima toiduainete importija ja eksportija jaoks endiselt väga tähtis, et edendada ja tugevdada tõhusat reeglitel põhinevat mitmepoolset koostööd ning hõlbustada rahvusvahelist kaubandust;
4. KORDAB, et tuginedes oma ulatuslikele eksperditeadmistele toiduohutuse ja tarbijate huvide kaitsmise valdkonnas on EL kindlalt pühendunud sellele, et jätkuvalt tulemuslikult toetada *codex alimentarius*'e kõiki aspekte, järgides täiel määral ELi õigusi ja kohustusi, mis tulenevad tema ühinemisest *codex alimentarius*'e komisjoniga 2003. aastal⁴;
5. TULETAB MEELDE, et EL on jätkuvalt pühendunud sellele, et hõlbustada arenguriikide ja üleminekumajandusega riikide osalemist *codex alimentarius*'e tegevuses, muu hulgas oma tegevuse kaudu FAO/WHO *codex alimentarius*'e usaldusfondi peamise toetajana; KORDAB sellega seoses ELi kindlat soovi jätkata oma oskusteabe, teadmiste ja kogemuste jagamist nende riikidega ning toetada suutlikkust suurendavaid meetmeid konkreetses riiklikus kontekstis, sealhulgas ELi programmi „Parem koolitus ohutuma toidu nimel“ ning sanitaar- ja fütosanitaarmedetmete programmi „Fit For Market“ kaudu;

¹ Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Toidu- ja Põllumajandusorganisatsioon.

² Maailma Terviseorganisatsioon.

³ Käesolevas dokumendis läbivalt kasutatud mõiste „EL“ puhul ei eristata seda, kas pädevus kuulub üksnes ELile, ELile ja selle liikmesriikidele või üksnes ELi liikmesriikidele.

⁴ 2003/822/EÜ: nõukogu 17. novembri 2003. aasta otsus Euroopa Ühenduse ühinemise kohta *Codex Alimentarius*'e komisjoniga (ELT L 309, 26.11.2003, lk 14).

CODEX ALIMENTARIUS'E EESMÄRKIDE ÜHTLUSTAMINE MAAILMA KESTLIKU ARENGU TEGEVUSKAVAGA

6. KORDAB, et EL on täielikult pühendunud ÜRO kestliku arengu tegevuskava 2030 elluviimisele, ning KINNITAB TAAS ELi soovi teha koostööd kõigi oma partneritega, et luua kiiremini kestlikud toidusüsteemid, mis tagaksid maailmas püsiva suutlikkuse pakkuda meie planeedi võimaluste piires ohutut, täisväärtuslikku ja taskukohast toitu kõigile;
7. VÄLJENDAB sellega seoses HEAMEELT ÜRO toidusüsteemide 2021. aasta tippkohtumise raames saadud impulsi üle toidusüsteemide ümberkujundamiseks ning toidusüsteemide süsteemsete ja omavahel seotud probleemide kooskõlastatult lahendamiseks, ja TOETAB tippkohtumise järel kõikidel tasanditel võetud ühismeetmeid ning tõhustatud koostööd mitmepoolsetel foorumitel ja rahvusvahelistes standardeid kehtestavates organites;
8. RÕHUTAB tarbijate tervise, toidu ja toitumisega seotud ootusi, mille puhul pööratakse üha suuremat tähelepanu toidusüsteemile kui tervikule ja õiglasema toiduturu loomisele kogu maailmas, mis tunnustaks ja hüvitaks teenitult toidutootjate jõupingutusi kestlikkuse alal;
9. TUNNISTAB, et *codex alimentarius*'t rakendatakse muutuv keskkonnas ning et olemasolevatele ja uutele probleemidele tuleb reageerida ennetavalt ja aegsasti kooskõlas *codex alimentarius*'e strateegilise kavaga aastateks 2020–2025;
10. TUNNISTAB, et *codex alimentarius*'e komisjon koos Maailma Loomatervise Organisatsiooni (OIE) ja rahvusvahelise taimekaitsekonventsiooniga, mis on Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) sanitaar- ja fütosanitaarmedetmete rakendamise lepinguga tunnustatud ülemaailmsete standardite kehtestamise programmid, saavad teadus- ja tõenduspõhiste rahvusvaheliste standardite abil anda olulise panuse maailma kestliku arengu tegevuskavasse;

11. TOONITAB sellega seoses ELi pühendumust panustada aktiivselt *codex alimentarius*'e töösse, et aidata lahendada probleeme, mis tulenevad kliimamuutustest, elurikkuse vähenemisest, antimikroobikumiresistentsuse levikust ja mittenakkushaiguste sagenemisest, ning RÕHUTAB ELi kindlat valmisolekut uurida koos oma partneritega kõiki pragmaatilisi võimalusi kestlikkusega seotud kaalutluste lisamiseks *codex alimentarius*'e komisjoni töösse; TUNNISTAB, et see lähenemisviis on täielikult kooskõlas *codex alimentarius*'e liikmete poolt muudel rahvusvahelistel foorumitel või mitmepoolsete protsesside raames võetud kohustustega kestlikkuse alal;
12. TOONITAB, kui tähtis on tugevdada terviseühitsuse põhimõtet seoses toidusüsteemi kui tervikuga, sealhulgas OIE, IPPC ja *codex alimentarius*'e komisjoni vahelise tugevdatud koostöö kaudu, et võtta nõuetekohaselt arvesse süsteemset seost inimeste, loomade ja taimede tervise ning keskkonnakaitse vahel; VÄLJENDAB sellega seoses HEAMEELT FAO ja WHO toiduohutuse strateegiate käimasoleva ajakohastamise üle, milles mõlemas tunnistatakse nõuetekohaselt seost toiduohutuse ja kestliku arengu eesmärkide vahel ning seda, kui oluline on kohaldada terviseühitsuse põhimõtet kogu riskianalüüsi käigus;
13. RÕHUTAB, et analüüsid ja andmed, mis on seotud kestlikkusega seotud kaalutlustega, nagu keskkonnakaitse ja loomade heaolu, aitaksid täiendada riskihindamist, mida teevad praegu FAO/WHO ühised eksperdikomiteed;
14. TOONITAB, et tõhustatud teabevahetus ja koostöö FAO/WHO ühiste riskihindamisasutuste ja muude rahvusvaheliste või piirkondlike eksperdiasutuste vahel võib tugevdada *codex alimentarius*'e standardite teaduslikku alust;

15. TUNNISTAB TÄIEL MÄÄRAL asjakohast rolli, mida *codex alimentarius*'e komisjon võib etendada selleks, et edendada uusi toiduallikaid ja tootmissüsteeme, mis võivad toetada üleminekut kestlikele toidusüsteemidele kooskõlas *codex alimentarius*'e strateegilises kavas 2020–2025 sätestatud eesmärgiga reageerida uutele probleemidele ennetavalt;

CODEX ALIMENTARIUS'E TÖÖMEETODID JA -TAVAD, MIS ON KOHANDATUD PRAEGUSTELE JA TULEVASTELE PROBLEEMIDELE

16. KORDAB ELi kindlat toetust aluspõhimõtetele, millele tugineb *codex alimentarius*'e töö, sealhulgas konsensusel põhinevale otsustusprotsessile, et tagada *codex alimentarius*'e komisjoni poolt vastu võetud toidustandardite tõhus kasutamine ja mõju kogu maailmas;
17. TULETAB MEELDE, kui oluline on, et *codex alimentarius*'e komisjon ja selle allorganid järgiksid oma otsustusprotsessis integreeritud lähenemisviisi riskijuhtimisele, milles võetakse nõuetekohaselt arvesse kõiki asjakohaseid aspekte ja aidatakse arendada terviseühtsuse põhimõtet;
18. TOONITAB, et ajakohase teadusliku metoodika kasutamine riskihindamise puhul on väga oluline, et tagada *codex alimentarius*'e esmane roll toidustandardite kehtestamisel; RÕHUTAB sellega seoses vajadust uurida uuenduslikke meetodeid, mida võiks kasutada riskide ja toidustandardite mõju hindamiseks ning mis aitaksid *codex alimentarius*'e standardite kehtestamisel otstarbekohaselt arvesse võtta kõiki toidusüsteemidega seotud teadusharusid;
19. RÕHUTAB *codex alimentarius*'e komisjoni esmatähtsat rolli rahvusvaheliste ja valitsusvaheliste organisatsioonide poolse kogu toidustandardite kehtestamise töö koordineerimise edendajana; TOONITAB sellega seoses, kui oluline on tagada piisav kooskõlastamine eelkõige ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni (UNECE), Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) ning Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni (ISO) tööga;

20. TOONITAB, kui oluline on tagada, et *codex alimentarius*'e komisjon kasutaks täiel määral ära oma allorganite potentsiaali, et valmistada otsustusprotsessi ette kaasaval ja läbipaistval viisil; RÕHUTAB sellega seoses:
- *codex*'i täitevkomitee (CCEXEC) põhiülesannet hinnata kriitiliselt *codex alimentarius*'e komisjonile esitatud soovitusi standardite väljatöötamise kohta;
 - *codex*'i üldpõhimõtete komitee (CCGP) töö asjakohasust ja tähtsust *codex alimentarius*'e komisjoni poolt talle edastatud menetlus- ja üldküsimumuste käsitlemisel, aidates seeläbi tagada *codex alimentarius*'e optimaalse töökorralduse;
21. TOETAB uute meetmete võtmist, et jälgida ja hinnata kehtivate *codex alimentarius*'e standardite kasutamist, eelkõige *codex alimentarius*'e 2020.–2025. aasta strateegilise kava raames;
22. TOONITAB, et ettepanekuid uue töö kohta tuleb nõuetekohaselt hinnata vastavalt kriteeriumidele, millega kehtestatakse tööprioriteedid, eelkõige vastavalt „standarditavuse“ kriteeriumile, et tagada liikmete laialdane toetus;
23. RÕHUTAB, et peamine eesmärk peaks olema *codex alimentarius*'e standardite vastuvõtmine konsensuse alusel; TUNNISTAB, et *codex alimentarius*'e komisjonil on raske nõuetekohaselt lahendada olukordi, kus arvamused on väga erinevad muude õiguspäraste tegurite ja kaalutluste⁵ tõttu, mida tuleb arvesse võtta; SOOVITAB sellega seoses, et *codex alimentarius*'e komisjon peaks püüdma jõuda ühisele arusaamisele kõigi olemasolevate võimaluste suhtes, et komisjoni liikmetel oleks võimalik standardi heakskiitmisest hoiduda;

⁵ ELi õigusaktide kohaselt hõlmavad sellised kaalutlused ühiskondlikke, majanduslikke, traditsioonilisi, eetilisi ja keskkonnategureid ning kontrollide teostatavust (vt *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused*).

24. TUNNUSTAB *codex alimentarius*'e komisjoni poolt tehtud ulatuslikke jõupingutusi, et tagada oma töö järjepidevus COVID-19 pandeemia ajal; TOETAB käimasolevat arutelu selle üle, kuidas täielikult ära kasutada COVID-19 pandeemia ajal saadud kogemusi, sealhulgas seoses *codex alimentarius*'e komisjoni ja selle allorganite uute töömeetodite ja koosolekute korraldamisega, ja vajaduse üle kaaluda seda, kas menetlusi ja norme tuleks sellele vastavalt kohandada; ning TOONITAB sellega seoses ELi pühendumust toetada *codex alimentarius*'e edasisi jõupingutusi, et jääda vastupidavaks ja paindlikuks organisatsiooniks;
25. RÕHUTAB, kui oluline on, et FAO ja WHO eraldaksid *codex alimentarius*'t toetavate FAO/WHO ühiste eksperdiasutuste tegevuseks piisavad haldus- ja rahalised vahendid, eelistatavalt oma põhieelarvest; KORDAB sellega seoses ELi võetud kohustust pakkuda selles konkreetses valdkonnas oma teadmisi ja oskusteavet, sealhulgas Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) ja FAO/WHO ühiste eksperdiasutuste vahelise tõhustatud koostöö kaudu;

ELi JÄTKUV JA TÕHUS KOOSTÖÖ CODEX ALIMENTARIUS'E VALDKONNAS

26. MÄRGIB RAHULOLUGA, et viimase kahe aastakümne jooksul pärast ELi ühinemist *codex alimentarius*'e komisjoniga 2003. aastal on liikmesriigid ja Euroopa Komisjon arendanud *codex*'iga seotud küsimustes välja kindla ja eduka koostöö, mille eesmärk on tagada ELi nõuetekohaselt koordineeritud panus *codex alimentarius*'e töösse;
27. INNUSTAB liikmesriike ja Euroopa Komisjoni uurima vajaduse korral võimalusi, kuidas suurendada ELi tegevuse tõhusust erinevates *codex alimentarius*'e töövaldkondades, soovitades sealhulgas prioriteetseid teemasid, milles EL võiks olla liikumapanevaks jõuks, ning hinnates võimalusi ja vahendeid, mida EL saab kasutada, et kujundada oma seisukohta *codex alimentarius*'e standardite vastuvõtmise suhtes, tunnistades sealjuures, et teistel *codex*'i liikmetel võib olla seaduse kohaselt erinevaid regulatiivseid lähenemisviise, mis vastavad nende riiklikule või piirkondlikule kontekstile;

28. TOONITAB, kui tähtis on tagada, et liikmesriigid ja Euroopa Komisjon panustaksid piisavalt FAO/WHO eksperdikomiteede töösse, ning et selleks tuleb pakkuda piisavaid eksperditeadmisi ja vahendeid;
29. INNUSTAB tegema tihedamat koostööd Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) ja FAO/WHO ühiste eksperdikomiteede sekretariaatide vahel, kes toetavad *codex alimentarius*'e komisjoni tööd;
30. RÕHUTAB, kui oluline on tagada jätkuvalt tihe koostöö ELi ja *codex alimentarius*'e Euroopa kooskõlastamiskomitee (CCEURO) teiste liikmete vahel; VÄLJENDAB sellega seoses HEAMEELT selle üle, et Saksamaa kandideerib CCEURO järgmise koordinaatori kohale;
31. RÕHUTAB, et endiselt on tähtis, et EL jätkaks kooskõlastatud suhtlust kõigi *codex alimentarius*'e komisjoni liikmetega, et suurendada vastastikust usaldust ja edendada tihedat koostööd; INNUSTAB sel eesmärgil liikmesriike ja Euroopa Komisjoni jätkama ja vajaduse korral tõhustama teavitamistegevust.
